

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΗΡΟΝΣΙΟΥ ΚΑΙ ΞΥΡΩΠΟΥ
«**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΤΙΛΛΟΙ**»

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΝΤΗΣ ΑΓΓΙΚΗΣ

www.agioiapostoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Αρχή Της Ινδίκτου, Ημοι Του νέου εκκλησιαστικού Έτους.
Ιησού Του Ναυή, Αμμούν διακόνου και των συν αυτώ 40 Ύναικων παρθ'ων και
ασκηρίων μαρτύρων. Καλλίστης, Ξυόδου και Ξρμολένους των αυταδέλφων
μαρτύρων. Συμεών δνλίτου. Μελέτιου οσίου.
Έτος 6^{ον} Τεύχος 262

Η αρχή της Ινδίκτου

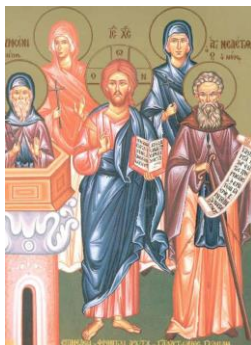
Για την εκκλησία η πρώτη Σεπτεμβρίου δεν σημαίνει μόνο την αρχή του μήνα και του φθινοπώρου αλλά και την αρχή της νέας χρονιάς. Πρωτοχρονιά, καινούρια χρονιά γιορτάζουμε. Έχουμε την αρχή της Ινδίκτου, δηλαδή αρχή του νέου έτους. Η λέξις Ινδικτιών προέρχεται από την λατινική indictio και σημαίνει την δεκαπενταετή περίοδο φόρων, όσα και τα χρόνια που υπηρετούσε ο Ρωμαίος στρατιώτης. Την αρχή της ινδικτιώνος εισήγαγε ο Αύγουστος Καίσαρ, ο οποίος διέταξε την εισπραξη των φόρων την πρώτη του μηνός Σεπτεμβρίου. Από του Μεγάλου Κωνσταντίνου έγινε επισήμως η χρήση της ινδικτιώνος ως χρονολογίας και

έκτοτε η εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως μέχρι και σήμερα εορτάζει την 1η Σεπτεμβρίου ως αρχή του εκκλησιαστικού έτους.

Στο απολυτικό της ημέρας θα ζητήσουμε από Εκείνον που είναι «ο πάσης δημιουργός της κτίσεως, ο καιρός και χρόνους εν τη ίδια εξουσία θέμενος», να ευλογήσει «τον στέφανον του ενιαυτού της χρηστότητός του», να ευλογήσει όλο το κύκλο, όλη την περίοδο της νέας χρονιάς. Καινούρια χρονιά άλλωστε είναι για πολλούς ανθρώπους, αφού οι υπάλληλοι επιστρέφουν από τις θερινές διακοπές, οι δάσκαλοι και οι καθηγητές γυρίζουν στα σχολεία τους για την νέα σχολική χρονιά. οι μαθητές όλων των βαθμίδων επιστρέφουν στα θρανία τους για το νέο σχολικό έτος.

Εκείνο όμως που έχει σημασία, ανεξαρτήτως από το πότε αρχίζει ή τελειώνει η χρονιά, είναι το πώς ζούμε το χρόνο της ζωής μας και πώς θα τελειώσει ο χρόνος της ζωής μας. Αν προσέξουμε τα λόγια της Θείας Λειτουργίας θα παρατηρήσουμε ότι για το κύλισμα του χρόνου της ζωής μας παρακαλούμε « Τον υπόλοιπον χρόνο της ζωής ημών εν ειρήνη και μετανοία εκτελέσαι παρά του Κυρίου αιτησώμεθα ». Ενώ για το τέλος της ζωής δεόμεθα: «Χριστιανά τα τέλη της ζωής ημών, ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά και καλήν απολογία την επί του φοβερού βήματος του Χριστού αιτησώμεθα ».

Ο χρόνος της ζωής μας θα πρέπει είναι μία προσφορά στον Ιησού Χριστό, που μας χαρίζει το χρόνο, διότι εκείνο που καταξιώνει το χρόνο μας είναι η ευλογία του Θεού. Γι' αυτό και η Εκκλησία, όταν αρχίζει η νέα χρονιά ζητά την

ευλογία Εκείνου: «Ἰνδικτον ημῶν ευλόγει νέον χρόνον, ὦ και παλαιέ, και δι' ανθρώπους Νέε».

Ο Χριστός είναι ο παλαιός των ημερῶν, που έγινε νέος των εσχάτων ημερῶν για μας τους ανθρώπους. Είναι ο προαιώνιος Θεός, που έγινε η απαρχή της νέας κτίσεως. Ὡς Θεός είναι Παλαιός, ἄχρονος, προαιώνιος. Παλαιός αλλά και σήμερα αναγκαίος. Παλαιός βέβαια είναι και ο ἥλιος, αλλά είναι πάντα απαραίτητος. Πιο παλαιός και ἀπό τον ἥλιο είναι ο Θεός Λόγος, ο Ἰησοῦς ὡς Θεός, και είναι ἀπείρως αναγκαιότερος ἀπό τον ἥλιο, γιατί είναι ο θησαυρὸς των πιστῶν που τον κρατοῦν σφιχτά στο θησαυροφυλάκιο της ψυχῆς τους. Ἀν χάσουμε την πίστη μας στο Χριστό, χάνουμε τα πάντα. Χωρὶς ἥλιο μπορούμε να ζήσουμε, χωρὶς Χριστό δεν μπορούμε να ζήσουμε.

Ἀν λοιπὸν ο χρόνος είναι μία προσφορά, τότε αὐτή η προσφορά ἀνήκει στο Χριστό. Εὐκολα προσφέρουμε στο Χριστό μία λαμπάδα ἢ κάποιο τᾶμα, ἐνὼ δύσκολα του προσφέρουμε καθημερινά λίγο ἀπὸ το χρόνο της ζωῆς μας. Πολὺ δυσκολότερα του προσφέρουμε ολόκληρη την ζωὴ μας. Ἐνας ἀπὸ τους λόγους που ἦλθε ο Χριστός στον κόσμο, είναι «κηρύξει ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν». Για να γίνει δεκτὴ και εὐάρεστη στον Κύριο η περίοδος της ζωῆς μας.

Εκεῖνο που πρέπει να προσέξουμε εμεῖς είναι, το πὼς περνάμε το χρόνο της ζωῆς και τις συνήθειες που ἀποκτάμε. Ἀν ο χρόνος μας είναι δεκτὸς ἀπὸ τον Θεό, ἀν είναι «ἐνιαυτὸς Κυρίου» κι ἀν οι συνήθειες που ἔχουμε είναι πράξεις ἀρεστῆς στο Θεό. Η συνήθεια για παράδειγμα του Κυριακάτικου ἐκκλησιασμοῦ είναι εὐάρεστη στο Θεό, ὄχι γιατί μετέχουμε στο σύνολο του ἀριθμοῦ των πιστῶν της Ἐκκλησίας, ἀλλά γιατί μετέχουμε στο σῶμα του Χριστοῦ, που θυσιάζεται μπροστά μας και λαμβάνουμε την χάρη και την ευλογία του Θεοῦ και τις δωρεές του Ἁγίου Πνεύματος. Η χαρὰ είναι πλοῦσια, γιατί είναι οὐράνια. Ἄλλες ὁμως κυριακάτικες συνήθειες είναι ἐπίγειες και διαρκοῦν για λίγο χρόνο.

Την πρώτη Σεπτεμβρίου το Ευαγγέλιο της ἡμέρας διηγείται την εἰσοδο του Ἰησοῦ στην συναγωγὴ της Ναζαρέτ και την ἀνάγνωση των Γραφῶν ἀπὸ τον Ἴδιο. Αὐτὸ ἀποτελεῖ και το παράδειγμα για μας. Ο Ἐκκλησιασμός και η μελέτη του Λόγου του Θεοῦ. Δύο συνήθειες που ἀποδεικνύουν ὅτι ο Χριστός είναι ο Κύριος και Θεός μας. Ἀποδεικνύουν ὅτι ο χρόνος της ζωῆς μας ἀνήκει σε Αὐτόν. Μία κατάθεση χρόνου με πολὺ μεγάλο ἐπιτόκιο στην οὐράνια τράπεζα της βασιλείας των οὐρανῶν.

Ἐκ της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλήππων Νεαπόλεως και Θάσου

Η μαρτυρία της Παλαιᾶς Διαθήκης για τον Χριστό

Ἀμέσως μετὰ τη βάπτισή του και την ἀντιμετώπιση των πειρασμῶν στην ἔρημο, ο Ἰησοῦς ἐπιστρέφει στη Γαλιλαία και, ἀφοῦ περιοδεῖ για λίγο στην περιοχὴ, φτάνει στη Ναζαρέτ. Εκεί ἐπισκέπτεται τη συναγωγὴ, προκειμένον να συμμετάσχει στην προσευχὴ του Σαββάτου. Ἀκολουθώντας το τυπικὸ των συναγωγῶν της περιοχῆς, σύμφωνα με το ὁποῖο, μετὰ την ἀνάγνωση του *Νόμου*, μπορούσε ὁποιοσδήποτε να διαβάσει κάποια περικοπὴ ἀπὸ τα βιβλία των *Προφητῶν* και να τη σχολιάσει, ο Ἰησοῦς σηκώθηκε, πήρε τον κύλινδρο ἀπὸ πάπυρο που περιείχε το κείμενο του προφήτη *Ἡσαΐα*, τον ξετύλιξε και διάβασε ὀρθιος τα δύο πρώτα ἐδάφια ἀπὸ το κεφάλαιο 61:

Το Πνεῦμα με κατέχει του Κυρίου, μ' αὐτὸ με ἔχρισε· μ' ἔστειλε μήνυμα χαρμόσυνο να φέρω στους φτωχοῦς, τους τσακισμένους ψυχικά να θεραπεύσω·

στους αιχμαλώτους να αναγγείλω ότι θα λευτερωθούν, και στους τυφλούς ότι θα βρουν το φως τους, τους καταπιεσμένους ν' απελευθερώσω, ν' αναγγείλω του καιρού τον ερχομό, που χάρη ο Κύριος δίνει.

Έπειτα έδωσε στον χαζζάν (τον υπηρέτη που μεταξύ άλλων καθηκόντων είχε και την ευθύνη των βιβλίων της συναγωγής) το βιβλίο και κάθισε για να κάνει ένα μιδράς (σύντομο ερμηνευτικό σχόλιο). Ήδη η φήμη του Ιησού ως δασκάλου και θεραπευτή είχε προηγηθεί του ερχομού του στην Ναζαρέτ, και έτσι όλων τα μάτια ήταν προσηλωμένα πάνω του, περιμένοντας με αγωνία να ακούσουν τα λόγια του. Αυτό όμως που είπε ο Ιησούς τους άφησε κατάπληκτους, καθώς ξεπερνούσε κάθε προσδοκία· χωρίς καθόλου περιστροφές ο Ιησούς δηλώνει ότι:

Σήμερα βρίσκει την εκπλήρωσή της η προφητεία που μόλις ακούσατε.

Αυτό που στην πραγματικότητα λέει ο Ιησούς με το σύντομο κήρυγμά του στους έκπληκτους συγχωριανούς του είναι ότι αυτός που όλοι γνώριζαν ως γιο του ξυλουργού είναι ο μεσσίας, ο χρισμένος, δηλαδή, από τον Θεό απεσταλμένος του που ανέμεναν γενιές και γενιές για να λυτρώσει τους Ισραηλίτες από όλα τους τα δεινά. Εύκολα μπορεί κανείς, μετά από μια τέτοια δήλωση, να κατανοήσει την αντίδραση των κατοίκων της Ναζαρέτ.

Το κήρυγμα του Ιησού στη συναγωγή του χωριού του περιγράφεται και από τους άλλους δύο συνοπτικούς ευαγγελιστές αλλά με κάποιες διαφορές. Δεν θεωρείται αφετηριακό σημείο της δράσης του Ιησού (στο Ματ 13:54-58 τίθεται μετά τις παραβολές για τη “βασιλεία των ουρανών” και στο Ματ 6:1-6 μετά το θαύμα της ανάστασης της κόρης του Ιαείρου) ούτε γίνεται αναφορά στο περιεχόμενο του κηρύγματός του, ούτε και στην απόπειρα των συγχωριανών του να οδηγήσουν τον Ιησού στην άκρη ενός γκρεμού και να τον δολοφονήσουν (Λου 4:28-29).

Για να ερμηνεύσει κανείς αυτή τη διαφορετική θεώρηση των γεγονότων από τους τρεις ευαγγελιστές, πρέπει να λάβει υπόψη του τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του *Κατά Λουκάν Ευαγγελίου*. Πρόκειται για ένα ευαγγέλιο που δεν απευθύνεται όπως τα άλλα δύο σε Ισραηλίτες που έγιναν Χριστιανοί αλλά σε πρώην ειδωλολάτρες. Αυτός είναι και ο λόγος που ο συγγραφέας του αποφεύγει τη χρήση εβραϊκών όρων και λέξεων (τα ελληνικά του Λουκά είναι τα καλύτερα της *Καινής Διαθήκης*) και δεν δείχνει παρόμοιο με τους άλλους ευαγγελιστές ενδιαφέρον -παρά μόνο σε ελάχιστες εξαιρετικές περιπτώσεις- να αποδείξει ότι ο Ιησούς είναι ο από τους Ιουδαίους αναμενόμενος μεσσίας. Παρ' όλα αυτά, το ευαγγέλιο αυτό σηματοδοτεί τόσο την αρχή όσο και το τέλος της δράσης του Ιησού με μια αναφορά στους προφήτες της *Παλαιάς Διαθήκης*. Έτσι, όπως στο πρώτο δημόσιο κήρυγμά του ο Ιησούς χρησιμοποιεί ένα παράθεμα από το βιβλίο του προφήτη *Ησαΐα*, για να περιγράψει το έργο που πρόκειται να επιτελέσει πάνω στη γη, κατά ανάλογο τρόπο και μετά την ανάστασή του, συμπορευόμενος με δύο από τους μαθητές του προς το χωριό Εμμαούς αρχίζοντας από τα βιβλία του Μωυσή και όλων των προφητών, τους εξήγησε όσα αναφέρονταν στις Γραφές για τον εαυτό του.

Ενώ, λοιπόν, ο ευαγγελιστής Λουκάς δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα να αποδείξει στους αναγνώστες του ότι ο Ιησούς είναι ο σύμφωνα με τα κείμενα της *Παλαιάς Διαθήκης* αναμενόμενος μεσσίας, δείχνει ξεχωριστό ζήλο να τους πείσει ότι τα κείμενα αυτά μιλούν για τον Χριστό. Έτσι, αντί για οποιαδήποτε άλλη προγραμματική δήλωση του Ιησού, θεωρεί αρκετό το να παραθέσει ένα κείμενο του προφήτη Ησαΐα, και να παρουσιάσει τον Ιησού απλώς να επιβεβαιώνει ότι το κείμενο αυτό αναφέρεται στον ίδιο, χωρίς την παραμικρή προσπάθεια τεκμηρίωσης ή οποιαδήποτε άλλη επιχειρηματολογία. Το ίδιο ακριβώς κάνει και

στο τέλος του ευαγγελίου του. Αντί ο Ιησούς να υπενθυμίσει στους δύο μαθητές του που δεν τον αναγνώρισαν τη μεταξύ τους σχέση και τα όσα έζησαν μαζί, τους προτρέπει να τον αναζητήσουν μέσα στην *Παλαιά Διαθήκη*. Αλλά και σε άλλη μια περίπτωση ο ίδιος ευαγγελιστής αναφέρει ότι όταν κάποιος ρώτησε τον Ιησού για το πώς θα κερδίσει την αιώνια ζωή, εκείνος παρέπεμψε τον συνομιλητή του σε δύο χωρία από τα βιβλία *Δευτερονόμιον* (6:5) και *Λευιτικόν* (19:18) αντίστοιχα: Να αγαπάς τον Κύριο τον Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου και μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλη τη δύναμή σου και μ' όλο το νου σου· και τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου.

Ο ζήλος αυτός του ευαγγελιστή Λουκά μπορεί εύκολα να εξηγηθεί, αν ληφθεί υπόψη ότι για περισσότερο από έναν αιώνα χριστιανοί και ισραηλίτες χρησιμοποιούσαν την ίδια ιερή *Βίβλο*, τα κείμενα της *Παλαιάς Διαθήκης*. Σε αυτήν τη *Βίβλο* στηρίχτηκαν οι απόστολοι για να διακηρύξουν στα πέρατα της τότε γνωστής οικουμένης το ευαγγέλιο του Χριστού. Σε αυτά τα κείμενα αναφέρονται οι απόστολοι όταν μιλούν για το πρόσωπο και το έργο του Χριστού «κατά τὰς Γραφάς». Ο αληθινός, λοιπόν, Ισραήλ για τον οποίο κάνουν λόγο οι συγκεκριμένες *Γραφές*, και επομένως και ο κληρονόμος των επαγγελιών του Θεού προς τον λαό του, δεν είναι οι Ιουδαίοι της εποχής του Χριστού αλλά όσοι αναγνωρίζουν μέσα από αυτές τις ίδιες *Γραφές* τον Ιησού ως Χριστό και Κύριο.

Η ευαγγελική αυτή περικοπή αποκτά ιδιαίτερη επικαιρότητα στη σύγχρονη εποχή, καθώς σήμερα εμφανίζονται πολλοί, ακόμη και χριστιανοί, που επιχειρούν να παρουσιάσουν τον Θεό που αποκαλύπτεται μέσα από την *Παλαιά Διαθήκη* στους ανθρώπους εντελώς διαφορετικό από εκείνον που κηρύττει ο Ιησούς Χριστός στην *Καινή Διαθήκη*. Μια τέτοια διάκριση όμως δεν κλονίζει απλώς τη βασική αρχή που διαφοροποιεί τη χριστιανική πίστη από όλες τις θρησκείες, το ότι δηλαδή ο Θεός αποκαλύπτεται μέσα στην ανθρώπινη Ιστορία, αλλά οδηγεί και σε μια εντελώς διαφορετική εικόνα του Ιησού Χριστού. Αυτό το αντιλαμβάνεται κανείς εύκολα, αν επιχειρήσει να αφαιρέσει από την *Καινή Διαθήκη* τα χωρία εκείνα που αναφέρονται στην *Παλαιά* (στις περισσότερες εκδόσεις της Κ.Δ. τα συγκεκριμένα χωρία επισημαίνονται με διαφορετικά γράμματα). Θα διαπιστώσει τότε ότι δεν απομένει από το πρόσωπο του Χριστού παρά μόνον η εικόνα ενός περιπλανώμενου θαυματοποιού ή, στην καλύτερη περίπτωση, ενός δασκάλου φιλοσοφικών αληθειών, ο οποίος κατορθώνει πάντοτε να ανατρέψει με ετοιμότητα τα επίσης φιλοσοφικά επιχειρήματα των συνομιλητών του. Αλλά μια τέτοια εικόνα του Ιησού είναι ξένη προς την πίστη της Εκκλησίας γι' αυτόν.

Στον βαθμό, επομένως, που είναι ιστορικά βεβαιωμένο ότι για κάποιο χρονικό διάστημα υπήρξε χριστιανική Εκκλησία χωρίς *Καινή Διαθήκη*, ουδέποτε όμως υπήρξε Εκκλησία χωρίς *Παλαιά Διαθήκη*, η σχέση των δύο *Διαθηκών* μεταξύ τους είναι άρρηκτη. Άλλωστε, η *Καινή Διαθήκη* είναι “καινή”, επειδή υπάρχει η *Παλαιά Διαθήκη*. Διαφορετικά δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί “καινή”, αλλά αν δεν είναι καινή, τότε δεν είναι ούτε “διαθήκη”, επομένως και ο Ιησούς δεν είναι “Χριστός”, άρα και η σωτηρία που επαγγέλλεται καθίσταται άνευ περιεχομένου. Η μελέτη, κατά συνέπεια, της *Παλαιάς Διαθήκης* δεν συνιστά ένα απλώς συμβατικό, μεταξύ άλλων θρησκευτικών υποχρεώσεων, καθήκον του σύγχρονου χριστιανού, αλλά εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για μια ουσιαστική συνάντησή του με τον Χριστό.

τον Μιλτιάδη Κωνσταντίνου, Καθηγητή στο Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.